

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πειραιάς, 1.06.2006

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΕΡΕΥΝΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ 2004/2005

ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Από τη Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος ανακοινώνονται τα αποτελέσματα που αφορούν στη μέση συνολική δαπάνη για υγεία, στη διαχρονική εξέλιξη των δαπανών υγείας, καθώς και στη μέση μηνιαία δαπάνη για υγεία του φτωχού και μη φτωχού πληθυσμού. Τα στοιχεία προέρχονται από τη δειγματοληπτική Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) *Φεβρουάριος 2004 – Ιανουάριος 2005*.

Η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 6.555 ιδιωτικών νοικοκυριών και σε 17.386 μέλη αυτών, σε ολόκληρη τη Χώρα και τα αποτελέσματα αναφέρονται στο μέσο όρο των μηνιαίων αγορών των νοικοκυριών, σε ευρώ.

A. Ιστορικό και σκοπός της έρευνας

Με την έρευνα αυτή συγκεντρώνονται αναλυτικές πληροφορίες για την αξία των αγορών και των απολαβών σε είδος των νοικοκυριών, καθώς και δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των νοικοκυριών και των κατοικιών τους. Τα στοιχεία που προκύπτουν χρησιμοποιούνται, κυρίως, για την αναθεώρηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή που καταρτίζεται από την ΕΣΥΕ.

Τα στοιχεία της έρευνας είναι πλήρως εναρμονισμένα με τα στοιχεία των ερευνών των Οικογενειακών Προϋπολογισμών των άλλων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την έρευνα αυτή χρησιμοποιήθηκε η νέα ταξινόμηση αγαθών και υπηρεσιών (η COICOP-HBS), που προτάθηκε στις χώρες μέλη από τη Eurostat (Household Budget Surveys in the European Union, methodology and recommendations for harmonization, 2003).

B. Τρόπος συλλογής των δεδομένων

Οι δαπάνες υγείας, για να καταχωρηθούν, θα πρέπει οι υπηρεσίες υγείας να έχουν προσφερθεί σε άτομα που είναι μέλη του νοικοκυριού, κατά την περίοδο διενέργειας της έρευνας, ή υπήρξαν μέλη του, κατά την περίοδο αναφοράς της δαπάνης, και στην περίοδο της έρευνας τα άτομα αυτά δεν είναι μέλη κάποιου άλλου νοικοκυριού στη Χώρα, γιατί π.χ. ζουν σε συλλογική συμβίωση ή στο εξωτερικό ή έχουν πεθάνει. Στο ποσό της δαπάνης σημειώνεται η συνολική αξία που κατέβαλε το νοικοκυριό για την απόκτηση της υπηρεσίας υγείας. Τα ποσά που καταγράφονται είναι καθαρά, δηλαδή δεν περιλαμβάνουν τα ποσά που τυχόν πήρε ή δικαιούται να πάρει το μέλος από ασφαλιστικό οργανισμό, κράτος κλπ.

Ορισμοί ανά κατηγορία:

Δαπάνες για φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμό

Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμό, που πλήρωσε το νοικοκυριό αφού αφαιρέθηκε από τη συνολική αξία τους το ποσό που επιστρέφεται ή πρόκειται να επιστραφεί από τον ασφαλιστικό οργανισμό.

Δαπάνες για ιατρική περίθαλψη εκτός νοσοκομείων

Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε ιατρικές και παραϊατρικές υπηρεσίες που παρέχονται σε εξωτερικούς ασθενείς από ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό. Οι υπηρεσίες αυτές μπορεί να παρέχονται κατ' οίκον, σε ατομικά και συλλογικά ιατρεία, σε εξωτερικά ιατρεία, σε κλινικές νοσοκομείων για εξωτερικούς ασθενείς και σε παρόμοια ιδρύματα. Περιλαμβάνονται φάρμακα, λοιπά προϊόντα και υπηρεσίες του κλάδου υγείας, που παρέχονται στους εξωτερικούς ασθενείς από τις παραπάνω κατηγορίες προσωπικού, κατά τη διάρκεια της εξέτασης.

Γίνεται διάκριση μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχονται, αφενός από εργαστήρια ιατρικών αναλύσεων και κέντρων ακτινογραφίας και αφετέρου από ιατρικό προσωπικό. Συνήθως τα εργαστήρια/κέντρα πραγματοποιούν τις αναλύσεις/ακτινογραφίες και οι ιατροί/οδοντίατροι ερμηνεύουν τα αποτελέσματά τους. Τα έξοδα για τις αναλύσεις/ακτινογραφίες, τις οποίες αναλαμβάνουν τα εργαστήρια ιατρικών αναλύσεων και τα κέντρα ακτινογραφίας, περιλαμβάνονται

στις παραϊατρικές εξετάσεις, ενώ τα έξοδα που καταβάλλονται για την ερμηνεία τους, περιλαμβάνονται στις δαπάνες για γιατρούς. Κατ' εξαίρεση, και για λόγους εύκολης καταγραφής, τα έξοδα για ιατρικές αναλύσεις, π.χ. καρδιολογικές αναλύσεις ή υπερηχογραφήματα, και τα έξοδα για ακτινογραφίες, π.χ. ακτινογραφίες θώρακα, τις οποίες εκτελούν οι ίδιοι οι ιατροί, περιλαμβάνονται στις δαπάνες για γιατρούς. Επίσης, καταγράφονται τα καθαρά ποσά που πλήρωσε το νοικοκυριό κατά τους τελευταίους 6 μήνες, πριν τη λήξη της έρευνας, για ιατρικές επισκέψεις, ακτινογραφήσεις, υπερηχογραφήσεις, αναλύσεις, εξετάσεις, φυσιοθεραπείες, λουτροθεραπείες κλπ. σε ιατρεία κρατικά ή μη, καθώς και οι δαπάνες για υπηρεσίες πρώτων βοηθειών (εκτός νοσοκομείων) και πρακτικής ιατρικής.

Δαπάνες σε οδοντιάτρους, στοματολόγους και λοιπό παραοδοντιατρικό προσωπικό

Οι δαπάνες αυτές αφορούν στα καθαρά ποσά που πλήρωσε το νοικοκυριό, κατά τους τελευταίους 6 μήνες και πριν από τη λήξη της έρευνας, για οδοντιατρικές επισκέψεις, εξετάσεις, επισκέψεις σε ορθοδοντικούς, στοματολόγους και λοιπό παραοδοντιατρικό προσωπικό, π.χ. δαπάνες για εμφύτευση οδόντων, τοποθέτηση οδοντοστοιχιών κλπ. Σημειώνεται ότι, δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες για τεχνητές οδοντοστοιχίες, αλλά μόνο η τοποθέτησή τους.

Δαπάνες για νοσοκομειακή περίθαλψη

Καταγράφονται τα ποσά που πλήρωσε το νοικοκυριό, κατά τους τελευταίους 12 μήνες και πριν από τη λήξη της έρευνας, για νοσηλεία κάποιου μέλους του σε νοσοκομείο ή κλινική της Χώρας ή του Εξωτερικού, με την προϋπόθεση να είχε διανυκτερεύσει σε αυτό, τουλάχιστον, μία νύκτα και να είχε πληρώσει κάποιο ποσό. Η καταγραφή γίνεται με τη διάκριση *κρατικό νοσοκομείο (κατάλυμα) – υγειονομικό προσωπικό κρατικού νοσοκομείου και ιδιωτική κλινική (κατάλυμα) - υγειονομικό προσωπικό ιδιωτικής κλινικής*. Στις δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνονται η ημερήσια φροντίδα σε νοσοκομεία και η κατ'οίκον νοσοκομειακή θεραπεία, καθώς και τα κέντρα φροντίδας για άτομα που βρίσκονται στην τελική φάση της νόσου. Τέλος, η κατηγορία αυτή καλύπτει τις υπηρεσίες ιδρυμάτων που εξυπηρετούν ηλικιωμένους, στα οποία η ιατρική παρακολούθηση αποτελεί ουσιαστικό συστατικό στοιχείο της εξυπηρέτησης, και τις υπηρεσίες των κέντρων αποκατάστασης, που παρέχουν υγειονομική περίθαλψη και θεραπεία αποκατάστασης σε νοσηλεύόμενους ασθενείς με σκοπό τη θεραπεία του ασθενούς και όχι την παροχή μακροπρόθεσμης υποστήριξης. Δεν καταγράφονται οι υπηρεσίες ιατρείων, κλινικών και εξωτερικών ιατρείων, που παρέχουν περίθαλψη αποκλειστικά σε εξωτερικούς ασθενείς, τα γηροκομεία, τα ιδρύματα για άτομα με ειδικές ανάγκες και τα κέντρα αποκατάστασης που παρέχουν, κατά κύριο λόγο, μακροπρόθεσμη υποστήριξη.

Ως δαπάνες νοσηλείας θεωρούνται :

- Τα έξοδα παραμονής και σίτισης, εξετάσεων, αναλύσεων, φαρμακευτικής αγωγής και νοσηλείας
- Η πληρωμή των θεραπόντων γιατρών οποιασδήποτε ειδικότητας, χειρουργών, αναισθησιολόγων, παθολόγων, παιδιάτρων κλπ.
- Η πληρωμή αποκλειστικής νοσοκόμας, φυσιοθεραπευτών, διερμηνέων για περίθαλψη στο εξωτερικό κλπ.

Τα ποσά, που καταγράφονται στα παραπάνω ερωτήματα, είναι τα καθαρά ποσά, δηλαδή δεν περιλαμβάνουν τα ποσά που τυχόν πήρε ή δικαιούται να πάρει το μέλος από ασφαλιστικό οργανισμό, κράτος κλπ.

Δε θεωρούνται δαπάνες περίθαλψης τα έξοδα των συνοδών των ασθενών (ξενοδοχεία, φαγητό, μεταφορικά) στις περιπτώσεις νοσηλείας άλλων μελών του νοικοκυριού στο εξωτερικό ή σε διαφορετικό νομό της Χώρας από το νομό που διαμένουν μόνιμα. Οι δαπάνες αυτές καταγράφονται στα ανάλογα τμήματα του ερωτηματολογίου, π.χ. τα εισιτήρια αεροπλάνου στις *δαπάνες μεταφορών*.

Περισσότερα στοιχεία σχετικά με την έρευνα δημοσιεύονται στο σχετικό ενημερωτικό δελτίο και στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.statistics.gr> (κατηγορία: Στατιστικά στοιχεία/ Κοινωνικές Στατιστικές).

Γ. Μεθοδολογία μέτρησης της οικονομικής επισφάλειας (φτώχειας)

Η *γραμμή φτώχειας* υπολογίζεται με τη σχετική έννοια και ορίζεται στο 60% της διαμέσου ισοδύναμης συνολικής δαπάνης του νοικοκυριού, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη κλίμακα ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ. Ως *συνολική ισοδύναμη δαπάνη του νοικοκυριού* θεωρείται η συνολική δαπάνη από αγορές που πραγματοποιούν όλα τα μέλη του νοικοκυριού. Αυτή η έννοια του κινδύνου σχετικής φτώχειας (φτωχός σε σχέση με τους άλλους) διαφοροποιείται από την έννοια του κινδύνου της απόλυτης φτώχειας (ο φτωχός στερείται βασικών μέσων επιβίωσης).

Δ. Αποτελέσματα της έρευνας

α'. Κατανομή των δαπανών υγείας

Πίνακας 1: Μέση μηνιαία κατανομή των δαπανών υγείας. ΕΟΠ 2004/05

Σε ευρώ

Δαπάνες υγείας	Μέση μηνιαία δαπάνη
Σύνολο	128,17
Φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμός	25,54
Υπηρεσίες ιατρών	84,19
Νοσοκομειακή περίθαλψη	18,44

Από τον πίνακα 1 προκύπτει ότι η μέση μηνιαία δαπάνη των νοικοκυριών εκτιμάται σε:

- 128,17 ευρώ, για υπηρεσίες υγείας
Εκ των οποίων:
 - 25,54 ευρώ, για φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμό
 - 84,19 ευρώ, για υπηρεσίες ιατρών και
 - 18,44 ευρώ, για νοσοκομειακή περίθαλψη

Πίνακας 2: Μέση μηνιαία δαπάνη για φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμό. ΕΟΠ 2004/05

Σε ευρώ

Δαπάνες για φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμό	Μέση μηνιαία δαπάνη
Σύνολο	25,54
Φάρμακα	21,05
Λοιπά φαρμακευτικά είδη	1,42
Θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμός	3,07

Από τον πίνακα 2 προκύπτει ότι η μέση δαπάνη των νοικοκυριών εκτιμάται σε:

- 21,05 ευρώ, για φάρμακα
- 1,42 ευρώ, για λοιπά φαρμακευτικά είδη και
- 3,07 ευρώ, για θεραπευτικές συσκευές

Πίνακας 3: Μέση μηνιαία δαπάνη για υπηρεσίες ιατρών (εκτός νοσοκομείου).

ΕΟΠ 2004/05

Σε ευρώ

Δαπάνες για υπηρεσίες ιατρών (εκτός νοσοκομείου)	Μέση μηνιαία δαπάνη
Σύνολο	84,19
Υπηρεσίες ιατρών κάθε ειδικότητας (εκτός οδοντιάτρων)	29,85
Υπηρεσίες οδοντιάτρων, ορθοδοντικών, στοματολόγων	39,91
Υπηρεσίες μικροβιολογικών εργαστηρίων και ακτινολογικών κέντρων	9,59
Υπηρεσίες νοσοκόμων, μαιών, βελονιστών, οπτικών, λογοθεραπευτών κλπ.	4,32
Λοιπές υπηρεσίες εκτός νοσοκομείων	0,52

Από τον πίνακα 3, προκύπτει ότι η μέση δαπάνη των νοικοκυριών εκτιμάται σε:

- 29,85 ευρώ, για υπηρεσίες ιατρών εκτός οδοντιάτρων
- 39,91 ευρώ, για υπηρεσίες οδοντιάτρων
- 9,59 ευρώ, για μικροβιολογικά εργαστήρια
- 4,32 ευρώ, για υπηρεσίες νοσοκόμων, φυσιοθεραπευτών κλπ. και
- 0,52 ευρώ, για λοιπές υπηρεσίες εκτός νοσοκομείων

Πίνακας 4: Μέση μηνιαία δαπάνη νοσοκομειακής περίθαλψης. ΕΟΠ 2004/05

Σε ευρώ

Δαπάνες νοσοκομειακής περίθαλψης	Μέση μηνιαία δαπάνη
Σύνολο	18,44
Κρατική νοσοκομειακή περίθαλψη	5,19
Ιδιωτική νοσοκομειακή περίθαλψη	13,2

Από τον πίνακα 4, προκύπτει ότι η μέση δαπάνη των νοικοκυριών εκτιμάται σε:

- 5,19 ευρώ, για δημόσια νοσοκομειακή περίθαλψη
- 13,2 ευρώ, για ιδιωτική νοσοκομειακή περίθαλψη

β'. Διαχρονική εξέλιξη των δαπανών υγείας

Πίνακας 5: Ποσοστιαία κατανομή των δαπανών υγείας ως προς τις συνολικές δαπάνες των νοικοκυριών. ΕΟΠ 1993/94, ΕΟΠ 1998/99, ΕΟΠ 2004/05

%

Δαπάνες υγείας	ΕΟΠ		
	2004/2005	1998/1999	1993/1994
Σύνολο	7,2	6,8	5,7
Φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμός	1,4	1,3	1,2
Υπηρεσίες ιατρών	4,8	4,7	3,8
Νοσοκομειακή περίθαλψη	1,0	0,8	0,7

Από τον πίνακα 5, προκύπτει ότι:

- Οι δαπάνες υγείας αυξήθηκαν κατά τη τελευταία δεκαετία και εκτιμώνται στο 5,7% των συνολικών δαπανών των νοικοκυριών για το 1994, στο 6,8% για το 1999 και στο 7,2% για το 2004 .
- Οι υπηρεσίες ιατρών αυξήθηκαν από 3,8% των συνολικών δαπανών των νοικοκυριών το 1994 σε 4,8% το 2004.
- Το ποσοστό δαπανών νοσοκομειακής περίθαλψης (δημόσιας και ιδιωτικής), επί των συνολικών δαπανών των νοικοκυριών, αυξήθηκε από 0,7% το 1994 σε 1% το 2004.
- Αυξήθηκε ελαφρώς και το ποσοστό φαρμάκων, φαρμακευτικών ειδών, θεραπευτικών συσκευών και του ανάλογου εξοπλισμού, επί των συνολικών δαπανών των νοικοκυριών, από 1,2% το 1994 σε 1,4% το 2004.

Πίνακας 6: Ποσοστιαία κατανομή των δαπανών υγείας ως προς τις συνολικές δαπάνες υγείας. ΕΟΠ 1993/94, ΕΟΠ 1998/99, ΕΟΠ 2004/05

%

Δαπάνες υγείας	ΕΟΠ		
	2004/2005	1998/1999	1993/1994
Σύνολο	100,0	100,0	100,0
Φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμός	19,9	18,7	21,6
Υπηρεσίες ιατρών	65,7	68,9	66,0
Νοσοκομειακή περίθαλψη	14,4	12,4	12,4

Από τον πίνακα 6, προκύπτει:

- Μείωση στο ποσοστό δαπανών φαρμάκων, φαρμακευτικών ειδών κλπ., επί των συνολικών δαπανών υγείας των νοικοκυριών, από 21,6% το 1994 σε 19,9% το 2004.
- Μικρή μείωση στο ποσοστό δαπανών ιατρών, επί των συνολικών δαπανών υγείας των νοικοκυριών από 66,0% το 1994 σε 65,7% το 2004.
- Αύξηση στο ποσοστό δαπανών νοσοκομειακής περίθαλψης, επί των συνολικών δαπανών υγείας των νοικοκυριών, από 12,4% το 1994 σε 14,4% το 2004.

γ'. Φτώχεια και δαπάνες υγείας

**Πίνακας 7: Κατανομή των δαπανών υγείας ανά κατηγορία πληθυσμού
(συνολικός, μη φτωχός, φτωχός). ΕΟΠ 2004/05**

Σε ευρώ

Δαπάνες υγείας	Πληθυσμός		
	Συνολικός	Μη φτωχός	Φτωχός
Σύνολο	128,17	152,7	56,8
Φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμός	25,54	27,9	22,2
Υπηρεσίες ιατρών	84,19	100,5	29,6
Νοσοκομειακή περίθαλψη	18,44	24,3	5,0

Από τον πίνακα 7 προκύπτει ότι ο φτωχός πληθυσμός δαπανά:

- Το 1/3, περίπου, των συνολικών δαπανών υγείας του μη φτωχού πληθυσμού
- Το 1/3, περίπου, των δαπανών για υπηρεσίες ιατρών του μη φτωχού πληθυσμού
- Το 1/5, περίπου, των δαπανών για υπηρεσίες νοσοκομειακής περίθαλψης του μη φτωχού πληθυσμού

Οι δαπάνες για φάρμακα, φαρμακευτικά είδη, θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμό δε διαφοροποιούνται μεταξύ των δύο πληθυσμών.

Αρμόδιος: Γιώργος Ντούρος

Τηλέφωνο: 210 4852174

Fax : 210 4852906

E mail : geodouro@statistics.gr